

Kanskje kan Trude og kollegene på Skogmo bidra til vaksiner for mennesker

Kanskje kan Trude og kollegene på Skogmo bidra til vaksiner for mennesker

VAKSINER FOR DYR KONTRA MENNESKER: - Det er fellesnevner i teknologien og de strenge kvalitetskravene vi skal produsere under, men samtidig store forskjeller rundt krav til klinisk testing under utvikling av vaksiner, sier fabrikkjef hos Pharmaq på Skogmo, Trude Parnas.

FOTO: BJØRN TORE NESS

Trude Parnas uteløker ikke at Pharmaq kan bli inkludert i utvikling av vaksiner for mennesker. - Samtidig som dette er fantastisk spennende, er det komplisert å finne gode modeller, sier fabrikkjefen på Skogmo.

MATS IVAR SANDMO
mats.ivar.sandmo@namdalsavisa.no

OVERHALLA: Grunnet økt legemiddelmangel har flere tatt til orde for mer produksjon i Norge. Nå har Fremskrittspartiet fremmet et forslag, hvor de ber regjeringa om umiddelbart å gå i dialog med relevante produksjonsmiljøer og sikre en beredskapsavtale for norsk produksjon av viktige legemidler innen 1. juli 2021.

Forslaget skal etter planen behandles i slutten av mai.

Støtter forslaget

- Legemiddelmangel er dessverre økende. Sårbarheten og uforutsigbarheten har vist at vi er prisgitt andre land for å sikre tilgang på de legemidlene vi

trenger. Dette er en uholdbar situasjon, sier leder i Farmasforbundet Irene Hope.

Forbundet støtter forslaget om å tilrettelegge for mer nasjonal legemiddelproduksjon.

- Vi mener staten umiddelbart må gå i dialog med norske legemiddelprodusenter med tanke på innenlands produksjon av viktige legemidler og vaksiner. Staten må bidra med garantier og tilskudd slik at produksjonen kommer i gang så snart som mulig, sier Hope.

På Skogmo utvikler og produserer Pharmaq vaksiner for fisk i stor skala, og på få år er det investert et tresifret millionbeløp ved anlegget i Overhalla.

- Har dere i Pharmaq blitt utfordret på muligheten for å utvide virksomheten, sett i lys av legemiddelmangelen i Norge?

- Ja, dette har det pågått diskusjoner og prosesser som vi har deltatt i, både politisk og via diverse andre organisasjoner - som blant annet Legemiddelindustriforeningen (LMI), sier Trude Parnas.

Mange spørsmål

- Er det aktuelt å utrede muligheten for en slik produksjon i Overhalla?

- Vi har meldt inn hva vi har av teknologi og prosesser, og hatt døra åpen for å vurdere diverse samarbeidsformer rundt dette, sier Parnas, som ikke legger skjul på at spørsmålet også reiser mange problemstillinger.

» Vår bekymring er at dette kan gå ut over det vi allerede holder på med, og at det må være tydelig skille mellom arbeidet med vaksiner for fisk/dyr og mennesker.

TRUDE PARNAS
Fabrikkjef Pharmaq Skogmo

- Samtidig som dette er fantastisk spennende, både med hensyn til å kunne bidra i den krevende situasjonen i samfunnet og rent teknologisk, er det komplisert å finne gode modeller. Vi er skrudd sammen mest mulig optimalt for å produsere vaksiner for akvanæringer, der vi er en meget stor og viktig partner, og fungerer delvis også som beredskapsprodusent per nå, forklarer Parnas og sier det er flere spørsmål som må avklares.

- Hva slags modeller kan vi for eksempel se på? Hvordan skal dette finansieres - gjennom en årlig støtte? Investeringssmidler? Kan vi besøge deler av prosessen? I dag utvikler og produserer vi vaksinen selv - vi står altså for hele verdikjeden. Det er med andre ord lite konkret ennå, og det vil i så fall ta tid og kreve investeringer. Vår bekymring er at dette kan

gå ut over det vi allerede holder på med, og at det må være tydelig skille mellom arbeidet med vaksiner for fisk/dyr og mennesker, sier Parnas.

Covid-vaksine for aper

Hun mener jobben som de ulike legemiddelfirmaene har gjort, med å utvikle vaksiner mot covid-19, er formidabel.

- Det er en jobb som bare de færreste kan klare, sier Parnas.

Pharmaq er del av verdensledende dyrehelseselskap Zoetis, som blant annet har utviklet covid-19-vaksiner for aper. Vaksinen kan ifølge avisa The Guardian også brukes på mink, katte og hunder hvis den blir godkjent.

- Hvor stor er forskjellen på å utvikle vaksinasjoner for fisk og dyr, kontra vaksiner for mennesker?

- Det er fellesnevner i teknologien og de strenge kvalitetskravene vi skal produsere under, men samtidig store forskjeller rundt krav til klinisk testing under utvikling av vaksiner. Testregimet knyttet til utvikling av vaksiner beregnet for mennesker er enda mer omfattende. Det å gå over fra å produsere interne produkter til eksterne kontraktproduksjon vil også kreve en betydelig tilpassning i organisasjonsstrukturen og i hvordan vi fungerer per i dag, forklarer Parnas.

Nevnes i ny rapport

I rapporten «Norsk vaksineproduksjon for beredskap og verdiskapning - et svar på tverrpolitiske utfordringer i bered-

skaps-, helse- og næringspolitikken» blir Pharmaq nevnt blant miljøene som kan omstille eller utvide til vaksineproduksjon.

«Pharmaq produserer fiskevaksiner og har med sine 110 ansatte stor vaksineproduksjonskompetanse», heter det i rapporten som er utarbeidet i samarbeid mellom LMI, LO, NHO, Norsk Industri, Industri Energi og KLP (Kommune- og Helse-Norges egne pensjonsselskap).

Av rapporten framgår det at vaksineproduksjon er komplisert og stiller krav både til bygg, utstyr, produksjonslinjer, teknologi og kompetanse, i tillegg til sertifiseringer og regulatoriske godkjenninger.

«Dette er tidkrevende prosesser. Et optimistisk anslag fra vedtak til produksjon, er en tidsbruk på minimum 3,5 år, mens et mer nøytralt anslag er at det trolig vil ta fire til fem år» framgår det av rapporten.

Om Frps forslag får flertall i Stortinget i mai, vil likevel ikke en ny norsk vaksinefabrikk spille noen betydelig rolle i produksjonen for å få kontroll på covid-19-pandemien.

«Vi bør imidlertid stå best mulig rustet neste gang Norge og verden står overfor en liknende situasjon, gjennom beredskapsproduksjon. Fabrikken skal også produsere vaksiner i en normalsituasjon gjennom kontraktproduksjon, både pre-kommersielt og kommersielt» mener samarbeidspartnerne bak rapporten.

TERRASSE-MARKISER OG ZIP-SCREEN
-30%
TIL 30.05.
MARKISER - SCREENS

GRATIS BEFARING
911 50 200

Fasade
PRODUKTER

OLAV JØRGENSEN
Din lokale salgskonsulent
Direktenr: 958 74 478